



# ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

## PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie I./2021  
Senát II

### Nález:

<b>spisová značka</b>	<b>II. ÚS 370/2020</b>
<b>populárny názov</b>	Prípustnosť ústavnej sťažnosti - odklad exekúcie
<b>sudca spravodajca</b>	Luboš Szígeti
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	17.12.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	Pokiaľ sťažovateľ na druhý deň po podaní ústavnej sťažnosti podá návrh na odklad exekúcie, ktorému všeobecný súd medzitým ešte pred rozhodnutím ústavného súdu vyhovie, ústavný súd sa už v súlade s princípom subsidiarity nemôže zaoberať otázkou vecnej (ne)opodstatnenosti ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je preskúmanie predchádzajúceho návrhu na odklad exekúcie podaného sťažovateľkou.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľka je účastníčkou exekučného konania ako bývalá manželka povinného v časti exekúcie majetku patriaceho do BSM. Okresný súd jej prvý návrh na odklad exekúcie. Exekučný súd mal podľa sťažovateľky pri svojom rozhodovaní k dispozícii písomnosti, ktorými preukázala potrebu odkladu exekúcie až do právoplatného skončenia iného konania vedeného pred všeobecným súdom predmetom ktorého je skúmanie materiálnej stránky exekučného titulu. Uznesením vyššieho súdneho úradníka návrh na odklad exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej exekučný súd rozhodol ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.
<b>z odôvodnenia</b>	Ústavný súd konštatuje, že až po prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu 1 dodatočne vyplynulo z vyjadrení účastníkov exekučného konania, že sťažovateľka takmer súčasne s podaním ústavnej sťažnosti 5. marca 2020 podala na druhý deň, t. j. 6. marca 2020, druhý návrh na odklad exekúcie na okresnom súde 1. O tejto skutočnosti však ústavný súd vôbec neinformovala a ústavný súd sa o tom dozvedel až z vyjadrenia povinného 6. novembra 2020 a potvrdenia tejto informácie okresným súdom 3. decembra 2020. Keďže okresný súd 1 neskorším uznesením z 2. decembra 2020 medzitým vyhovel jej návrhu na odklad exekúcie do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti právnych úkonov – zmluvy o pôžičke a notárskej zápisnice o uznaní dlhu, ktoré ešte nie je právoplatne skončené, v tomto prípade preto už neprichádzalo do úvahy, aby sa ústavný súd zaoberal aj otázkou vecnej (ne)opodstatnenosti jej ústavnej sťažnosti. Bude teraz už iba úlohou všeobecných súdov spravodlivými rozhodnutiami rozhodnúť v prospech toho-ktorého účastníka exekučného

	konania. Ústavný súd vzhľadom na zistený skutkový stav preto nevyhovel ústavnej sťažnosti sťažovateľky. Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</b>	
<b>súvisiace právne predpisy</b>	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
<b>klúčové slová</b>	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu záložné právo manželstvo-rozvod právomoc-právomoc všeobecného súdu byt exekúcia-exekučné konanie

<b>spisová značka</b>	<b>II. ÚS 384/2020</b>
<b>populárny názov</b>	Zaplatenie súdneho poplatku - VS
<b>sudca spravodajca</b>	Jana Laššáková
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	17.12.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Procesný postup okresného súdu, v dôsledku ktorého dôjde k zastaveniu konania, iba pre nesprávne uvedený variabilný symbol pri platbe, ktorou bol súdny poplatok zaplatený v rámci lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, je potrebné považovať za príliš formalistický.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľka podala na okresnom súde žalobu o náhradu škody. Po podaní žaloby bola sťažovateľke doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku.  Sťažovateľka uviedla, že úhradu súdneho poplatku vykonala, no s uvedením nesprávneho variabilného symbolu. Preto okresný súd nedokázal platbu sťažovateľky priradiť ako zaplatenú ku predmetnému konaniu.  Sťažovateľka sa o uvedenom pochybení dozvedela, keď jej okresný súd súdny poplatok vrátil. Sťažovateľka po tom ako sa dozvedela o nepriradení platby, vykonala novú platbu súdneho poplatku už s uvedením správneho variabilného symbolu.  Okresný súd uznesením vyššej súdnej úradníčky konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej poukázal na to, že uvedenie nesprávneho variabilného symbolu pri úhrade súdneho poplatku nemôže spôsobiť zastavenie konania.  Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že okresný súd rozhodol o jej sťažnosti proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky tak, že sťažnosť zamietol.

<b>z odôvodnenia</b>	Ústavný súd konštatuje, že z napadnutého uznesenia okresného súdu nie je zrejmé, na základe akej právnej úpravy a akou aplikáciou vzťahujúcej sa právnej úpravy dospel k záveru, že nepriradenie (nespárovanie) platby sťažovateľky (zjavne došlej na účet označený v platobnom predpise) Slovenskou poštou, a. s., je dostačujúce pre záver o nezaplatení súdneho poplatku za návrh v zmysle zákona o súdnych poplatkoch. Absenciou akéhokoľvek relevantného a dostačujúceho odôvodnenia v uznesení okresného súdu je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné (m. m. I. ÚS 436/2015). Ústavný súd tiež konštatuje, že napriek tomu, že danom prípade ide o rozhodnutie procesnej povahy, i takéto rozhodnutie musí reflektovať na nosné odvolacie argumenty, a zároveň, že okresný súd v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nereagoval na judikatúru, o ktorú sťažovateľka opierala svoje tvrdenia uplatnené v sťažnosti proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky. Ústavný súd považuje prístup okresného súdu vo veci zastavenia konania pre nesprávne uvedený variabilný symbol za príliš formalistický.
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov</b>	nález Ústavný súd Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 436/2015 z 1. júna 2016
<b>súvisiace právne predpisy</b>	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
<b>klúčové slová</b>	poplatok-súdny rozhodnutie-odôvodnenie konanie-procesný postup práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu

<b>spisová značka</b>	<b>II. ÚS 385/2020</b>
<b>populárny názov</b>	Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia
<b>sudca spravodajca</b>	Jana Laššáková
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	15.12.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Postup najvyššieho súdu, ktorým dovoláciu námietku sťažovateľa, že sa všeobecné súdy účinne nezaoberali dôkazom majúcim význam pre posúdenie dôvodnosti vzniku uplatneného nároku, posúdil ako námietku hmotnoprávneho charakteru bez ďalšieho vyporiadania sa s touto argumentáciou, možno označiť za formalistický a neopodstatnene reštriktívny výklad § 421 ods. 1 písm. f) CSP.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľka sa na okresnom súde domáhala proti žalovanému zaplataenia pohľadávky s príslušenstvom. Požadovaná suma predstavuje cenu fokometra, ktorý sťažovateľka dodala pôvodne obchodnej spoločnosti, v ktorej bol žalovaný spoločníkom a konateľom. V prospech tejto spoločnosti neskôr vystavila dobropis na dlžnú sumu a žalovanému ako živnostníkovi uvedenú kúpnu cenu fokometra preúčtovala. Pre neuhradenie faktúry žalovaným podala proti nemu žalobu na okresnom súde. V priebehu konania jej žalovaný zaplatil sumu 1 500 €, a preto v tejto časti zobrala žalobu späť.

	<p>Rozsudkom okresného súdu bola žaloba sťažovateľky zamietnutá s odôvodnením, že žalovaný nie je v danom prípade pasívne legitimovaný a že dlžníkom sťažovateľky je v skutočnosti obchodná spoločnosť. Sťažovateľka v predmetnom konaní podľa okresného súdu dostatočne nepreukázala prevzatie dlhu žalovaným.</p> <p>Na základe odvolania sťažovateľky v predmetnej veci rozhodol krajský súd rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka v odvolaní tvrdila, irelevantnosť dokazovania v smere prevzatia dlhu, pretože nový záväzok vznikol len na podklade vykonaného preúčtovania. Okresnému súdu sťažovateľka vyčítala nesprávny procesný postup porušujúci § 182 CSP, ktorým dokazovanie v predmetnej veci ukončil ešte pred prednesom záverečných rečí.</p> <p>Dovolanie podané sťažovateľkou bolo najvyšším súdom odmietnuté.</p> <p>Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol zaoberajúc sa jej relevantnou argumentáciou podľa nej len povrchne.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o porušení § 182 CSP, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v dovolaní namietala, že odvolací súd neposkytol odpoveď na túto otázku v dôsledku jej nesprávneho vyhodnotenia. Najvyšší súd bez bližšieho odôvodnenia vyhodnotil túto námietku v zhode s krajským súdom, teda v inom smere, v akom ju sťažovateľka uplatnila, a aj na tom podklade dovolanie ako neprípustné odmietol.</p> <p>Sťažovateľka tvrdila, že postup okresného súdu, ktorý na pojednávaní najprv ukončil uznesením dokazovanie a až následne pristúpil k prednesu záverečných rečí, bol v rozpore s § 182 CSP, čo podľa jej názoru malo mať za následok porušenie práv. V reakcii na túto dovoláciu argumentáciu najvyšší súd uviedol: „Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C. s. p.) a nie sporových strán. Ak teda súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy... nezakladá to vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p....“</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že zmysel § 182 CSP spočíva v tom, že podľa § 154 CSP upravujúceho zákonnú koncentráciu konania prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Zákonná koncentrácia konania predstavuje objektívnu časovú hranicu na uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie.</p> <p>Konajúci súd vyhlási uznesením dokazovanie za skončené iba za predpokladu, že po záverečných rečiach nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy. To súčasne znamená, že skončenie dokazovania nemôže predchádzať záverečným rečiam sporových strán (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M., a kol. <i>Civilný sporový poriadok. Komentár</i>. Praha : C. H. Beck, 2016, 1298 s.).</p> <p>Ústavný súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 98/2017 z 31. januára 2019, keď v bode 13 najvyšší súd aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a ústavného súdu zaujal stanovisko, že „medzi práva civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia... Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., treba preto považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, keď rozhodnutie neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne,</p>

	<p>ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé“.</p> <p>Ústavný súd sa nezaobrá otázkou, kto v skutočnosti je povinný cenu fokometra sťažovateľke zaplatiť, ale iba otázkou, či odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu spĺňa ústavnoprávne štandardy kladené na kvalitu odôvodnení rozhodnutí.</p> <p>Napadnuté uznesenie nespĺňa atribúty ústavne akceptovateľného rozhodnutia súdu, keďže najvyšší súd sa nedostatočne vysporiadal s podstatnými argumentmi sťažovateľky, ktoré uvádzala v dovolaní. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sa nejaví ako presvedčivé. Na podklade uvedených východísk ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd napadnuté uznesenie neodôvodnil dostatočným a udržateľným spôsobom.</p>
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</b>	nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006 rozhodnutia ESĽP vo veciach Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998
<b>súvisiace právne predpisy</b>	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
<b>klúčové slová</b>	dovolanie-dovolacie konanie rozhodnutie-odôvodnenie dovolanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces

### Uznesenie:

<b>spisová značka</b>	<b>II. ÚS 586/2020</b>
<b>populárny názov</b>	Trovy konania a stranou predložený znalec posudok
<b>sudca spravodajca</b>	Peter Molnár
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	17.12.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	Žiadny druh výdavku nie je a priori vylúčený z legálnej definície trov konania upravenej v ustanovení § 251 CSP. Pri kumulatívnom splnení všetkých podmienok uvedených v citovanom ustanovení Civilného sporového poriadku (preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky majúce priamu súvislosť s uplatňovaním alebo bránením práva) možno každý výdavok zaradiť medzi trovy konania, teda aj trovy dokazovania, medzi ktoré v širšom zmysle možno zaradiť aj hotové výdavky strán, spojené s individuálnym obstaraním dôkazných prostriedkov – napr. súkromné znalecké posudky.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľ sa žalobou adresovanou okresnému súdu domáhal vydania bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného z titulu užívania pozemkov vo vlastníctve sťažovateľa. V záujme preukázania svojich tvrdení sťažovateľ v priebehu konania predložil dva znalecké posudky.  Okresný súd v meritórnom konaní rozhodol o uplatňovanom nároku sťažovateľa rozsudkom, ktorým žalobe sťažovateľa v časti vyhovel a v časti žalobu zamietol, pričom žalovaného zaviazal nahradiť sťažovateľovi trovy konania v rozsahu 100

	<p>% a tiež nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 100 %.</p> <p>Po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného rozsudku požiadal sťažovateľ okresný súd o vydanie rozhodnutia o výške trov prvostupňového konania, pričom si okrem trov právneho zastúpenia uplatnil aj výdavky súvisiace s obstaraním znaleckých posudkov ním predložených do konania. Okresný súd rozhodol o trovách prvostupňového konania uznesením vyššieho súdneho úradníka, v ktorom sťažovateľovi náhradu trov konania za vypracovanie znaleckých posudkov a za výsluch znalca nepriznal.</p> <p>O sťažnosti, ktorú sťažovateľ proti uvedenému prvostupňovému uzneseniu podal, rozhodol okresný súd namietaným uznesením sudcu, v ktorom sa tento s ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením v časti náhrady trov za znalecké posudky obstarané sťažovateľom a za výsluch znalca stotožnil.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Ústavný súd konštatuje, že sa s uvedeným odôvodnením namietaného uznesenia okresného súdu z hľadiska zmyslu a účelu právnej úpravy zakotvujúcej legálnu definíciu trov konania nemôže stotožniť. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnému účastníkovi náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom (pozri sp. zn. II. ÚS 31/2004). Žiadny druh výdavku nie je a priori vylúčený z legálnej definície trov konania upravenej v ustanovení § 251 CSP. Pri kumulatívnom splnení všetkých podmienok uvedených v citovanom ustanovení Civilného sporového poriadku (preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky majúce priamu súvislosť s uplatňovaním alebo bránením práva) možno každý výdavok zaradiť medzi trovy konania, teda aj trovy dokazovania, medzi ktoré v širšom zmysle možno zaradiť aj hotové výdavky strán, spojené s individuálnym obstaraním dôkazných prostriedkov – napr. súkromné znalecké posudky.</p> <p>Zároveň však ústavný súd poukazuje na relevantnú skutočnosť, z ktorej pri posúdení veci sťažovateľa vychádzal a ktorou je okolnosť uvedená v meritórnom rozsudku okresného súdu zo 4. júna 2018, podľa ktorého vychádzal okresný súd pri stanovení výšky sťažovateľom uplatneného nároku zo znaleckého posudku č. 103/2017, ktorý vypracoval súdom pribratý znalec, pretože považoval v ňom použitú metódu polohovej diferenciacie za metódu relevantnejšiu v porovnaní s metódou, ktorá bola použitá v sťažovateľom obstaraných znaleckých posudkoch. S ohľadom na uvedené tak podľa názoru ústavného súdu možno hodnotiť výdavky vynaložené sťažovateľom na obstaranie dotknutých znaleckých posudkov ako také, ktoré nespĺňajú požiadavku účelnosti ich vynaloženia. Za uvedených okolností sa tak ústavnému súdu z hľadiska materiálnej ochrany ústavnosti právny záver okresného súdu o nepriznaní náhrady označených výdavkov nejaví i napriek spomínanému spornému odôvodneniu namietaného uznesenia ako excesívny, a teda arbitráry, porušujúci sťažovateľom v ústavnej sťažnosti označené práva.</p> <p>Vzhľadom na čiastkové závery uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia hodnotí ústavný súd námietky sťažovateľa o porušení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením okresného súdu ako zjavne neopodstatnené, čo je dôvodom pre odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.</p>
<p><b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</b></p>	
<p><b>súvisiace právne predpisy</b></p>	<p>zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>

<b>klúčové slová</b>	konanie-sporové trovy konania-náklady konania arbitrárnosť práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu dokazovanie-znalecké dokazovanie
----------------------	--

<b>spisová značka</b>	<b>II. ÚS 601/2020</b>
<b>populárny názov</b>	námietka premlčania a náhrada trov konania
<b>sudca spravodajca</b>	Ľuboš Szigeti
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	17.12.2020
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	Keďže premlčacia doba musí vždy uplynúť pred začatím súdneho konania (inak by jej uplatnenie nebolo úspešné), bola sťažovateľka oprávnená vzniesť námietku premlčania už v počiatočnom štádiu súdneho konania, a pokiaľ tak neurobila, nemá to síce vplyv na jej procesný úspech v merite veci, no vychádzajúc z konkrétnych okolností prerokovávanej veci to môže odôvodňovať aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Žalobkyňa sa žalobou doručenou okresnému súdu 19. novembra 2003 domáhala od sťažovateľky ako žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade zaplataenia pohľadávky s príslušenstvom. V priebehu konania vzala žalobkyňa žalobu proti žalovanej v 2. rade späť a okresný súd uznesením konanie proti žalovanej v 2. rade zastavil, náhradu trov konania vo vzťahu k zastavenému konaniu účastníkom nepriznal a nárok žalobkyne proti sťažovateľke vylúčil na samostatné konanie. Vylúčenej veci bola pridelená nová spisová značka a okresný súd rozsudkom z 22. septembra 2010 žalobu zamietol a vyslovil, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobu zamietol z dôvodu premlčania.  Proti rozsudku okresného súdu v časti výroku o náhrade trov konania podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd v časti napadnutého výroku rozsudok okresného súdu zrušil a v rozsahu zrušenia ho vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.  Okresný súd svojim v poradí druhým uznesením sťažovateľke priznal náhradu trov konania proti žalobkyňi. Po podaní odvolania žalobkyňou bolo uznesením krajského súdu zrušené aj druhé uznesenie okresného súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.  V poradí tretím uznesením o náhrade trov konania okresný súd rozhodol tak, že stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením, ktorým v poradí tretie uznesenie okresného súdu potvrdil a žalobkyňi priznal náhradu trov odvolacieho konania proti sťažovateľke v rozsahu 100 %.
<b>z odôvodnenia</b>	Po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že interpretáciu a aplikáciu § 257 CSP krajským súdom nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. V danom prípade krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia jasne poukázal na skutočnosti, ktoré podľa neho svedčili o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa týkajúcich sa postupu sťažovateľky v konaní, odôvodňujúcich aplikáciu § 257 CSP a výnimočné nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu. Totiž, ako sa v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu okrem iného uvádza, krajský súd dôvody

	<p>hodné osobitného zreteľa videl v tom, že sťažovateľka v rámci svojej procesnej obrany proti uplatnenému nároku vznesla námietku premlčania, vďaka ktorej bola v konaní úspešnou stranou sporu, až takmer 6 rokov od začatia konania. Uvedené počínanie sťažovateľky tak malo za následok vznik ďalších trov konania, ktoré by v prípade uplatnenia tejto námietky v počiatočnom štádiu konania nebolo nevyhnutné vynaložiť.</p> <p>K argumentu sťažovateľky, že z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci, ústavný súd uvádza, že uvedená koncepcia námietky premlčania má odlišné dôsledky vo vzťahu k meritórnemu rozhodnutiu a k rozhodnutiu o trovách konania. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd okrem majetkových, sociálnych, osobných, zárobkových a iných pomerov všetkých strán sporu si všíma aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Pokiaľ súd vyhodnotí uplatnenie námietky premlčania po takmer šiestich rokoch od začatia konania, ako také procesné konanie sťažovateľky majúce vplyv na priebeh konania, v ktorom identifikoval dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, takáto interpretácia aplikovanej právnej normy je plne legitímna. Keďže premlčacia doba musí vždy uplynúť pred začatím súdneho konania (inak by jej uplatnenie nebolo úspešné), bola sťažovateľka oprávnená vznieť námietku premlčania už v počiatočnom štádiu súdneho konania, a pokiaľ tak neurobila, nemá to síce vplyv na jej procesný úspech v merite veci, no vychádzajúc z konkrétnych okolností prerokovávanej veci to môže odôvodňovať aplikáciu § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania.</p> <p>Ústavný súd poznamenáva, že aplikácia § 257 CSP je možná výlučne v tom prípade, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že v okolnostiach danej veci dôvody osobitného zreteľa skutočne a bezvýhradne existujú. Vymedzenie obsahu tohto právneho pojmu je úlohou všeobecných súdov, a to vždy so zreteľom na kontext v konkrétne posudzovanej veci. Vzhľadom na to ústavnému súdu neprináleží posudzovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre aplikáciu daného ustanovenia, pretože ide o nezávislé moderačné oprávnenie všeobecných súdov. Je však nutné poznamenať, že musí ísť o výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí všeobecného súdu riadne a presvedčivo odôvodnený.</p>
<p><b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</b></p>	
<p><b>súvisiace právne predpisy</b></p>	<p>zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p><b>kľúčové slová</b></p>	<p>trovy konania premlčanie-premlčanie v občianskom práve dôvody hodné osobitného zreteľa občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

**Upozornenie :**

*Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.*